



## Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

27. června 2013\*

„Duševní a průmyslové vlastnictví — Autorské právo a práva s ním související v informační společnosti — Směrnice 2001/29/ES — Právo na rozmnožování — Spravedlivá odměna — Pojem ‚rozmnoženiny na papíře nebo jakémkoliv podobném nosiči, přičemž tyto rozmnoženiny vznikly použitím jakékoliv fotografické techniky nebo některým jiným procesem s podobnými účinky‘ — Následky nepoužití dostupných technologických prostředků určených k tomu, aby zabraňovaly úkonům nebo omezovaly úkony, ke kterým nebylo uděleno svolení — Následky výslovně nebo implicitně uděleného svolení k pořizování rozmnoženin“

Ve spojených věcech C-457/11 až C-460/11,

jejichž předmětem jsou žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podané rozhodnutími Bundesgerichtshof (Německo) ze dne 21. července 2011, došlými Soudnímu dvoru dne 5. září 2011, v řízeních

**Verwertungsgesellschaft Wort (VG Wort)**

proti

**Kyocera**, dříve **Kyocera Mita Deutschland GmbH**,

**Epson Deutschland GmbH**,

**Xerox GmbH (C-457/11)**,

**Canon Deutschland GmbH (C-458/11)**,

a

**Fujitsu Technology Solutions GmbH (C-459/11)**,

**Hewlett-Packard GmbH (C-460/11)**,

proti

**Verwertungsgesellschaft Wort (VG Wort)**,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení L. Bay Larsen, předseda senátu, J. Malenovský (zpravodaj), U. Löhmus, M. Safjan a A. Prechal, soudci,

\* Jednací jazyk: němčina.

generální advokátka: E. Sharpston,

vedoucí soudní kanceláře: K. Malacek, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 22. října 2012,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Verwertungsgesellschaft Wort (VG Wort) U. Karpensteinem, G. Schulzem a R. Staatssem, Rechtsanwälte,
- za Fujitsu Technology Solutions GmbH C. Frankem, Rechtsanwalt,
- za Hewlett-Packard GmbH G. Berrischem a A. Strowelem, Rechtsanwälte,
- za Kyocera (dříve Kyocera Mita Deutschland GmbH), Epson Deutschland GmbH, Xerox GmbH a Canon Deutschland GmbH C. Lenzem a T. Würtenbergerem, Rechtsanwälte,
- za německou vládu T. Henzem a J. Kemper, jako zmocněnci,
- za českou vládu D. Hadrouškem, jako zmocněncem,
- za španělskou vládu N. Díaz Abad, jako zmocněnkyní,
- za Irsko D. O'Haganem, jako zmocněncem,
- za litevskou vládu R. Mackevičienė a R. Vaišvilienė, jako zmocněnkyněmi,
- za nizozemskou vládu B. Koopman, C. Wissels a M. Bulterman, jako zmocněnkyněmi,
- za rakouskou vládu A. Poschem, jako zmocněncem,
- za polskou vládu B. Majczynou, jako zmocněncem,
- za finskou vládu M. Pere, jako zmocněnkyní,
- za vládu Spojeného království L. Seeboruthem, jako zmocněncem, ve spolupráci s S. Malyniczem, barrister,
- za Evropskou komisi J. Samnadda a F. Bulstem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 24. ledna 2013,

vydává tento

### **Rozsudek**

- 1 Žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce se týkají výkladu článků 5 a 6 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. L 167, s. 10).

- 2 Tyto žádosti byly předloženy ve sporech mezi společnostmi Verwertungsgesellschaft Wort („VG Wort“) na jedné straně a společnostmi Kyocera, dříve Kyocera Mita Deutschland GmbH (dále jen „Kyocera“), Epson Deutschland GmbH (dále jen „Epson“) a Xerox GmbH (dále jen „Xerox“) na straně druhé ve věci C-457/11, mezi společnostmi VG Wort a společnostmi Canon Deutschland GmbH ve věci C-458/11, mezi společnostmi Fujitsu Technology Solutions GmbH (dále jen „Fujitsu“) a společnostmi VG Wort ve věci C-459/11 a mezi společnostmi Hewlett Packard GmbH a společnostmi VG Wort ve věci C-460/11, týkajících se odměny, kterou jsou údajně tyto podniky povinny zaplatit společnosti VG Wort z titulu uvádění tiskáren či plotrů a osobních počítačů na trh.

## Právní rámec

### *Unijní právo*

- 3 Body 2, 5, 35, 36, 39 a 52 odůvodnění směrnice 2001/29 znějí takto:

„(2) Evropská rada, která se sešla na Korfu ve dnech 24. a 25. června 1994, zdůraznila potřebu vytvoření obecného a pružného právního rámce na úrovni Společenství za účelem podpory rozvoje informační společnosti v Evropě. Tato skutečnost vyžaduje, mimo jiné, existenci vnitřního trhu pro nové výrobky a služby. Důležité právní předpisy Společenství k zajištění takového právního rámce již byly nebo v brzké době budou přijaty. Autorské právo a práva s ním související hrají v této souvislosti důležitou úlohu, jelikož ochraňují a podporují vývoj a uvádění nových výrobků a služeb na trh a také vytváření a využívání jejich tvůrčího obsahu.

[...]

(5) Technologický rozvoj znásobil a zpestřil možnosti tvorby, výroby a využívání. I když není třeba nových způsobů pojetí ochrany duševního vlastnictví, je třeba přizpůsobit a doplnit současné právní předpisy týkající se autorského práva a práv s ním souvisejících tak, aby vhodně reagovaly na hospodářské skutečnosti, například na nové způsoby využívání.

[...]

(35) V určitých případech výjimek nebo omezení by nositelé práv měli získat spravedlivou odměnu jako přiměřenou náhradu za užití jejich chráněných děl nebo jiných předmětů ochrany. Při určování způsobu, podrobností a možné výše odměny je třeba vzít v úvahu konkrétní okolnosti každého případu. Při hodnocení těchto okolností by cenným kritériem byla možná újma nositelům práva vyplývající z dotyčného úkonu. V případech, kdy nositelé práv již získali platbu v jiné formě, například jako součást licenčního poplatku, nemusí přicházet žádná zvláštní nebo samostatná platba v úvahu. Výše spravedlivé odměny by měla brát ohled na míru využití prostředků technologické ochrany uvedených v této směrnici. V určitých situacích, kdy je újma způsobená nositeli práva minimální, nesmí [nemusí] vzniknout žádná povinnost platby.

(36) Členské státy mohou stanovit spravedlivou odměnu pro nositele práva rovněž při uplatňování volitelných ustanovení o výjimkách nebo omezeních, která nevyžadují takovou náhradu.

[...]

(39) Pokud jsou k dispozici účinná opatření pro technologickou ochranu, měly by členské státy při uplatňování výjimky nebo omezení pro soukromé rozmnožování brát patřičný ohled na technologický a hospodářský rozvoj, a to zejména ve vztahu k soukromému digitálnímu rozmnožování a systémům odměn. Takové výjimky nebo omezení by neměly bránit využívání technologických prostředků ani jejich uplatňování proti obcházení těchto prostředků.

[...]

(52) Při uplatňování výjimky nebo omezení týkajících se soukromého rozmnožování podle čl. 5 odst. 2 písm. b) by členské státy měly taktéž podporovat používání dobrovolných opatření, aby umožnily dosažení cílů takových výjimek nebo omezení. Pokud nejsou taková dobrovolná opatření umožňující rozmnožování pro soukromé užití v přiměřené době přijata, mohou členské státy přijmout opatření umožňující příjemcům dotyčné výjimky nebo omezení tuto výjimku nebo omezení využívat. Dobrovolná opatření přijatá nositeli práv včetně dohod mezi nositeli práv a jinými dotčenými stranami, stejně jako opatření přijatá členskými státy, nebrání nositelům práv v používání technologických prostředků, které jsou v souladu s výjimkami nebo omezeními týkajícími se soukromého rozmnožování uvedenými ve vnitrostátních právních předpisech podle čl. 5 odst. 2 písm. b), a to s ohledem na podmínku týkající se spravedlivé odměny podle výše uvedeného ustanovení a na možné rozlišení mezi různými podmínkami užití podle čl. 5 odst. 5, jakými je kontrola počtu rozmnoženin. Za účelem zabránit zneužívání takových opatření by měly jakékoliv technologické prostředky používané při jejich provádění požívat právní ochrany.“

4 Článek 2 směrnice 2001/29 stanoví:

„Členské státy stanoví výlučné právo udělit svolení nebo zakázat přímé nebo nepřímé, dočasné nebo trvalé rozmnožování jakýmkoliv prostředky a v jakékoliv formě, vcelku nebo po částech:

- a) pro autory v případě jejich děl;
- b) pro výkonné umělce v případě záznamů jejich výkonů;
- c) pro výrobce zvukových záznamů v případě jejich zvukových záznamů;
- d) pro výrobce [producenty] prvotních záznamů filmů ve vztahu k originálům a rozmnoženinám jejich filmů;
- e) pro vysílací organizace v případě záznamu jejich vysílání, ať už po drátě nebo bezdrátově, včetně vysílání pomocí kabelu nebo družice.“

5 Článek 5 odst. 2 této směrnice stanoví:

„Členské státy mohou stanovit výjimky nebo omezení práva na rozmnožování podle článku 2 v těchto případech:

- a) u rozmnoženin na papíře nebo jakémkoliv podobném nosiči, přičemž tyto rozmnoženiny vznikly použitím jakékoliv fotografické techniky nebo některým jiným procesem s podobnými účinky, s výjimkou hudebnin, za předpokladu, že nositelé práv získají spravedlivou odměnu;
- b) u jakýchkoliv rozmnoženin na jakémkoliv nosiči vytvořených fyzickou osobou pro soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímo komerční, a to za podmínky, že nositelé práv získají spravedlivou odměnu, která, pokud jde o dotyčné dílo nebo předmět ochrany, bere ohled na použití nebo nepoužití technologických prostředků uvedených v článku 6;
- c) u zvláštních úkonů rozmnožování uskutečněných veřejně přístupnými knihovnami, vzdělávacími zařízeními nebo muzei nebo archivy, které nesledují přímý ani nepřímý hospodářský nebo komerční prospěch;

[...]“

6 Článek 5 odst. 3 uvedené směrnice stanoví:

„Členské státy mohou stanovit výjimky nebo omezení práv podle článků 2 a 3 v těchto případech:

- a) užití pouze pro ilustrační účel při vyučování nebo při vědeckém výzkumu, pokud je uveden zdroj včetně jména autora, je-li to možné, a to v rozsahu opodstatněném sledovaným nekomerčním účelem;

[...]

- n) užití sdělením nebo zpřístupněním děl nebo jiných předmětů ochrany, které nejsou předmětem prodeje nebo licenčních podmínek, jednotlivcům ze strany veřejnosti pro účely výzkumu nebo soukromého studia, a to prostřednictvím k tomu určených zařízení v prostorách institucí uvedených v odst. 2 písm. c), pokud jsou uvedena díla nebo předměty ochrany součástí sbírek těchto institucí;

[...]“

7 Článek 5 odst. 5 téže směrnice stanoví:

„Výjimky a omezení stanovené v odstavcích 1, 2, 3 a 4 mohou být použity pouze ve zvláštních případech, které nejsou v rozporu s běžným způsobem užití díla nebo jiného předmětu ochrany a nejsou jimi nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy nositele práv.“

8 Článek 6 směrnice 2001/29 stanoví:

„1. Členské státy stanoví odpovídající právní ochranu před obcházením jakýchkoliv účinných technologických prostředků, které dotyčná osoba provádí s vědomím, že takový cíl sleduje, nebo existují-li o této skutečnosti opodstatněné důkazy.

[...]

3. Pro účely této směrnice se ‚technologickými prostředky‘ rozumí jakákoliv technologie, zařízení nebo součástka, které jsou při své obvyklé funkci určeny k tomu, aby zabráňovaly úkonům nebo omezovaly úkony ve vztahu k dílům nebo jiným předmětům ochrany, ke kterým nebylo uděleno svolení nositele jakýchkoliv autorských práv nebo práv s ním souvisejících stanovených právními předpisy, nebo právem sui generis stanoveným [nebo práva sui generis stanoveného] v kapitole III směrnice 96/9/ES. Technologické prostředky se považují za ‚účinné‘, pokud je použití chráněného díla nebo jiného předmětu ochrany kontrolováno nositeli práv uplatněním kontroly přístupu nebo ochranného procesu, jako je šifrování, kódování nebo jiná úprava díla nebo jiného předmětu ochrany nebo mechanismu kontroly rozmnožování, který dosahuje cíle ochrany.

4. Bez ohledu na právní ochranu stanovenou v odstavci 1 učiní členské státy v případě neexistence dobrovolných prostředků použitých nositeli práv, včetně dohod mezi nositeli práv a jinými dotčenými stranami, vhodná opatření, aby nositelé práv zpřístupnili uživateli výjimky nebo omezení stanovené vnitrostátními právními předpisy v souladu s čl. 5 odst. 2 písm. a), c), d) nebo e), odst. 3 písm. a), b) nebo e) prostředky k využívání takové výjimky nebo omezení, a to v rozsahu nezbytném pro využití této výjimky nebo omezení, pokud má takový uživatel k dotyčnému chráněnému dílu nebo předmětu ochrany přístup.

[...]“

9 Článek 10 směrnice 2001/29, nadepsaný „Přechodná ustanovení“, stanoví:

„1. Ustanovení této směrnice se vztahují na všechna díla a jiné předměty ochrany uvedené v této směrnici, které jsou ke dni 22. prosince 2002 chráněny právními předpisy členských států v oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících nebo splňují kritéria pro ochranu podle ustanovení této směrnice nebo podle ustanovení uvedených v čl. 1 odst. 2.

2. Používáním této směrnice nejsou dotčeny smlouvy uzavřené a práva nabytá před 22. prosincem 2002.“

10 Článek 13 odst. 1 první pododstavec této směrnice stanoví:

„Členské státy uvedou v platnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 22. prosince 2002. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.“

*Německá právní úprava*

11 Ustanovení § 53 zákona o autorském právu a právech s ním souvisejících (Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte, Urheberrechtsgesetz) ze dne 9. září 1965 (BGBl. I, s. 1273), ve znění § 1 zákona ze dne 10. září 2003 (BGBl. I, s. 1774, dále jen „UrhG“), zní: „Rozmnožování pro soukromé užití a pro jiné osobní užití

(1) Pořizování jednotlivých kopií díla fyzickou osobou na jakémkoli nosiči pro soukromé užití je dovoleno za podmínky, že kopie přímo či nepřímo neslouží k dosahování zisku a nejsou prováděny na základě předlohy pořízené zjevně protiprávně. Osoba oprávněná k pořizování kopií smí jejich pořizováním pověřit také třetí osobu, je-li jejich pořizování prováděno bezplatně nebo jedná-li se o kopie na papíře nebo jakémkoli podobném nosiči, přičemž tyto kopie vznikly použitím jakékoli fotografické techniky nebo některým jiným procesem s podobnými účinky.

(2) Je dovoleno pořizovat či nechat pořizovat jednotlivé kopie díla:

1. pro osobní vědecké užití, je-li pořizování kopií pro tento účel nezbytné, a v rozsahu, v jakém je nezbytné;
2. pro zařazení do osobního archivu, je-li pořizování kopií pro tento účel nezbytné, a v rozsahu, v jakém je nezbytné, a je-li předlohou pro pořízení kopií vlastní vyhotovení díla;
3. pro vlastní informovanost o aktuálních otázkách, jedná-li se o dílo vysílané rozhlasem;
4. pro jakékoli jiné osobní užití:
  - a) jedná-li se o krátké výňatky ze zveřejněného díla nebo o jednotlivé články vydané v novinách nebo časopisech;
  - b) jedná-li se o díla, jejichž náklad je po dobu již alespoň dvou let rozebrán.

Tato ustanovení se na případ uvedený v bodě 2 věty první použijí, pouze pokud navíc platí, že

1. kopie je provedena na papíře nebo jakémkoli podobném nosiči, přičemž tato kopie vznikla použitím jakékoli fotografické techniky nebo některým jiným procesem s podobnými účinky, nebo
2. použití je výhradně analogové nebo



3. archiv přímo či nepřímo neslouží k dosahování zisku nebo k hospodářským účelům.

Tato ustanovení se na případy uvedené v bodech 3 a 4 věty první použijí, pouze pokud je navíc splněna některá z podmínek stanovených v bodě 1 nebo 2 věty druhé.

(3) Je dovoleno pořizovat či nechat pořizovat kopie menších částí díla, děl omezeného rozsahu nebo jednotlivých článků vydaných v novinách nebo časopisech či zpřístupněných veřejnosti, jsou-li tyto kopie určeny k osobnímu užití:

1. při školním vyučování, v nekomerčních vzdělávacích a školicích zařízeních a v zařízeních odborného vzdělávání, a to v počtu potřebném pro školní třídu, nebo
2. pro účely státních zkoušek a zkoušek pořádaných ve školách, na vysokých školách, v nekomerčních vzdělávacích a školicích zařízeních a v rámci odborného vzdělávání, a to v potřebném počtu, je-li pořizování kopií pro tento účel nezbytné, a v rozsahu, v jakém je nezbytné.

(4) Rozmnožování

- a) grafických záznamů hudebních děl,
- b) knihy nebo časopisu, jedná-li se v podstatné míře o kompletní rozmnoženinu,

je v rozsahu, v němž se nejedná o ruční přepis díla, dovoleno pouze se souhlasem nositele práv nebo za podmínek stanovených v odst. 2 bodě 2 nebo pro osobní užití, jedná-li se o dílo, jehož náklad je po dobu již alespoň dvou let rozebrán.

(5) Odstavec 1, odst. 2 body 2 až 4 a odst. 3 bod 2 se nevztahují na databáze, jejichž části jsou jednotlivě přístupné pomocí elektronických prostředků.

Odstavec 2 bod 1 a odst. 3 bod 1 se na tyto databáze použijí za podmínky, že použitím pro vědecké a vzdělávací účely nedochází k dosahování zisku.

(6) Kopie nesmějí být šířeny ani sdělovány veřejnosti. Půjčování oprávněně pořízených kopií novin a děl, jejichž náklad je po dobu již alespoň dvou let rozebrán, a vyhotovení díla, v nichž byly poškozené či ztracené úryvky nahrazeny kopiemi, je však dovoleno.

(7) Záznam veřejné přednášky či veřejného představení nebo předvedení díla na obrazovém nebo zvukovém nosiči, vytváření nákresů a náčrtů výtvarných uměleckých děl a stavba napodobeniny architektonického díla jsou dovoleny jen se souhlasem nositele práv.“

12 Ustanovení § 54a UrhG zní: „Povinnost platit odměnu za fotokopii

(1) Je-li možné vzhledem k povaze díla očekávat, že bude rozmnožováno v souladu s ustanoveními § 53 odst. 1 až 3 fotokopírováním nebo procesem s podobnými účinky, má autor díla nárok na to, aby mu výrobce přístrojů určených k provádění takových kopií zaplatil spravedlivou odměnu jako náhradu za možnost provádět takové kopie v důsledku prodeje těchto přístrojů či jejich uvádění na trh v jiné formě. Společně a nerozdílně s výrobcem má povinnost zaplatit spravedlivou odměnu ten, kdo pro komerční účely doveze nebo zpětně doveze přístroje na území působnosti tohoto zákona nebo s nimi obchoduje. Obchodník není povinen spravedlivou odměnu platit, pořídí-li za kalendářní pololetí méně než 20 přístrojů.

(2) Jsou-li přístroje tohoto typu používány ve školách, na vysokých školách a v zařízeních odborného vzdělávání nebo jiných vzdělávacích či školicích zařízeních (vzdělávací zařízení), výzkumných ústavech, veřejných knihovnách nebo zařízeních, která tyto přístroje poskytují k pořizování placených fotokopíí, má autor nárok na zaplacení spravedlivé odměny i vůči provozovateli přístroje.

(3) Ustanovení § 54 odst. 2 se použije přiměřeně.“

- 13 V souladu s § 54d a s přílohou UrhG se odměna vybíraná z přístrojů podle § 54a odst. 1 UrhG stanoví na částku, která se pohybuje od 38,35 eura do 613,56 eura v závislosti na počtu kopií proveditelných za minutu a na možnosti pořizovat barevné kopie. Mohou však být sjednány i jiné částky.

### Spory v původním řízení a předběžné otázky

*Věc C-457/11*

- 14 VG Wort je autorizovaná společnost pro kolektivní správu autorských práv. Tato společnost je jako jediná pověřena zastupováním autorů a vydavatelů literárních děl v Německu. Proto je oprávněna požadovat pro autory odměnu od výrobců, dovozců či prodejců přístrojů, na které se vztahuje § 54a odst. 1 UrhG.
- 15 Vlastním jménem a na účet jiné společnosti pro kolektivní správu práv, VG Bild-Kunst, jež hájí uživatelská práva ke grafickým dílům všech druhů, se společnost VG Wort domáhala, aby jí byly poskytnuty informace o povaze tiskáren, které byly prodány či jinak uvedeny na trh od 1. ledna 2001, a o příslušných množstvích a dále o kapacitě těchto přístrojů a o zdrojích jejich dodávek v Německu. Společnost VG Wort se rovněž domáhala, aby bylo určeno, že jí mají společnosti Kyocera, Epson a Xerox zaplatit odměnu ve formě poplatku z osobních počítačů, tiskáren nebo plotrů uvedených na trh v Německu v době od 1. ledna 2001 do 31. prosince 2007. Požadované částky jsou založeny na sazbě stanovené dohodou se společnostmi VG Bild-Kunst a zveřejněné v *Bundesanzeiger* (Spolkový věstník).
- 16 Landgericht Düsseldorf tomuto návrhu na poskytnutí informací v plném rozsahu vyhověl, přičemž vesměs určil, že jsou společnosti Kyocera, Epson a Xerox povinny zaplatit společnosti VG Wort odměnu. Na základě odvolání podaného společnostmi Kyocera, Epson a Xerox odvolací soud zrušil rozsudek vydaný v řízení v prvním stupni. S poukazem na rozsudek ze dne 6. prosince 2007 Bundesgerichtshof usnesením odmítl opravný prostředek „Revision“ podaný společnostmi VG Wort.
- 17 Bundesverfassungsgericht rozhodnutí Bundesgerichtshof zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
- 18 V rámci nového řízení o opravném prostředku „Revision“ společnost VG Wort navrhovala, aby byl rozsudek vydaný v řízení v prvním stupni potvrzen. Žalované v původním řízení navrhovaly, aby byl opravný prostředek „Revision“ zamítnut.
- 19 Jelikož měl Bundesgerichtshof za to, že výsledek řízení o tomto opravném prostředku závisí na výkladu směrnice 2001/29, rozhodl se přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Má být směrnice 2001/29 při výkladu vnitrostátního práva zohledněna již pro situace, ke kterým došlo po 22. červnu 2001, kdy vstoupila směrnice v platnost, ale před datem stanoveným k jejímu provedení, tj. před 22. prosincem 2002?
- 2) Jedná se u rozmnoženin, které vznikly pomocí tiskáren, o rozmnoženiny, které vznikly použitím jakékoliv fotografické techniky nebo některým jiným procesem s podobnými účinky ve smyslu čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29?



- 3) V případě kladné odpovědi na druhou otázku: Mohou být požadavky směrnice 2001/29 na spravedlivou odměnu za výjimky nebo omezení práva na rozmnožování podle čl. 5 odst. 2 a 3 směrnice 2001/29 s ohledem na základní právo na rovné zacházení, jež je zakotveno v článku 20 Listiny základních práv Evropské unie [(dále jen „Listina“)], splněny, i pokud osobami povinnými zaplatit přiměřenou odměnu nejsou výrobci, dovozci a prodejci tiskáren, nýbrž výrobci, dovozci a prodejci jiného přístroje nebo více jiných přístrojů, které jsou součástí sestavy přístrojů vhodné k provádění příslušných rozmnoženin?
- 4) Vede již sama možnost použití technologických prostředků ve smyslu článku 6 směrnice 2001/29 k tomu, že se neuplatní podmínka spravedlivé odměny ve smyslu čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice?
- 5) Neuplatní se podmínka [čl. 5 odst. 2 písm. a) a b) směrnice 2001/29] a možnost (viz 36 bod odůvodnění směrnice) spravedlivé odměny, pokud nositelé práv udělili výslovně nebo implicitně svolení k rozmnožování svých děl?“

#### *Věci C-458/11 až C-460/11*

- 20 Skutkový stav a právní postup ve věcech C-458/11 až C-460/11 odpovídají v podstatné míře skutkovému stavu a právnímu postupu ve věci C-457/11.
- 21 Ve věcech C-457/11 a C-458/11 byly položeny totožné otázky. Ve věci C-460/11 jsou předběžné otázky totožné s první až třetí otázkou položenými ve věci C-457/11. Ve věcech C-457/11 a C-459/11 jsou první, čtvrtá a pátá otázka totožné. Naproti tomu druhá a třetí otázka ve věci C-459/11 se liší od otázek položených ve věci C-457/11, a to v tom smyslu, že se netýkají tiskáren, nýbrž počítačů.
- 22 Druhá a třetí předběžná otázka ve věci C-459/11 zní následovně:
  - „2) Jedná se u rozmnoženin, které vznikly pomocí osobních počítačů, o rozmnoženiny, které vznikly použitím jakékoliv fotografické techniky nebo některým jiným procesem s podobnými účinky ve smyslu čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29?
  - 3) V případě kladné odpovědi na druhou otázku: Mohou být požadavky směrnice 2001/29 na spravedlivou odměnu za výjimky nebo omezení práva na rozmnožování podle čl. 5 odst. 2 a 3 směrnice 2001/29 s ohledem na základní právo na rovné zacházení, jež je zakotveno v článku 20 Listiny [...], splněny, i pokud osobami povinnými zaplatit přiměřenou odměnu nejsou výrobci, dovozci a prodejci osobních počítačů, nýbrž výrobci, dovozci a prodejci jiného přístroje nebo více jiných přístrojů, které jsou součástí sestavy přístrojů vhodné k provádění příslušných rozmnoženin?“
- 23 Usnesením předsedy Soudního dvora ze dne 6. října 2011 byly věci C-457/11 až C-460/11 spojeny pro účely písemné a ústní části řízení a pro účely rozsudku.

#### **K předběžným otázkám**

##### *K první otázce*

- 24 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda jsou úkony spočívající v užití děl a jiných předmětů ochrany dotčeny směrnicí 2001/29 v období od 22. června 2001, kdy tato směrnice vstoupila v platnost, do 22. prosince 2002, kdy uplynula lhůta k jejímu provedení.

- 25 Podle ustálené judikatury platí, že vnitrostátní soudy jsou při použití vnitrostátního práva povinny jej vykládat v co největším možném rozsahu ve světle znění a účelu dotčené směrnice, aby dosáhly výsledku jí zamýšleného, a dosáhly tak souladu s čl. 288 třetím pododstavcem SFEU. Tato povinnost konformního výkladu vnitrostátního práva je totiž inherentní systému Smlouvy o FEU v tom, že umožňuje, aby vnitrostátní soudy v rámci svých pravomocí zajistily plnou účinnost unijního práva při rozhodování o sporech, které jim byly předloženy (rozsudek ze dne 24. ledna 2012, Dominguez, C-282/10, bod 24 a citovaná judikatura).
- 26 Obecná povinnost vnitrostátních soudů vykládat vnitrostátní právo v souladu se směrnicí existuje až od okamžiku, kdy uplynula lhůta pro její provedení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. července 2006, Adeneler a další, C-212/04, Sb. rozh. s. I-6057, bod 115).
- 27 Pokud jde konkrétně o směrnici 2001/29, z jejího čl. 10 odst. 2 vyplývá, že používáním této směrnice nejsou dotčeny smlouvy uzavřené a práva nabytá před 22. prosincem 2002.
- 28 Jak vyplývá z okolností vzniku uvedeného čl. 10 odst. 2, a zejména z původního návrhu Komise ze dne 10. prosince 1997 [COM(97) 628], který vedl k přijetí směrnice 2001/29, nedotčenost zmíněných smluv vychází z „obecné zásady, podle níž tato směrnice nemá zpětný účinek a nevztahuje se na úkony spočívající ve využívání děl a jiných předmětů ochrany, které nastaly před datem, kdy musí být uvedená směrnice členskými státy provedena“.
- 29 S ohledem na předchozí úvahy je třeba na první otázku odpovědět tak, že v rámci období od 22. června 2001, kdy směrnice 2001/29 vstoupila v platnost, do 22. prosince 2002, kdy uplynula lhůta k jejímu provedení, nejsou úkony spočívající v užití děl a jiných předmětů ochrany uvedenou směrnicí dotčeny.

#### *K páté otázce*

- 30 Podstatou páté otázky předkládajícího soudu, kterou je třeba zkoumat jako druhou v pořadí, je, zda skutečnost, že nositel práv udělil výslovně nebo implicitně svolení k rozmnožování svého díla nebo jiného předmětu ochrany, má vliv na spravedlivou odměnu upravenou obligatorně či fakultativně podle příslušných ustanovení směrnice 2001/29 a zda může případně takové svolení vést k tomu, že se povinnost zaplatit uvedenou odměnu neuplatní.
- 31 V tomto ohledu je třeba rovnou připomenout, že již Soudní dvůr určil, a to konkrétně ve vztahu k výjimce pro soukromé rozmnožování, že účelem spravedlivé odměny je poskytnout autorům náhradu za soukromé rozmnožování jejich chráněných děl bez jejich svolení, takže na ni musí být nahlíženo jako na protiplnění za újmu způsobenou autorům takovým rozmnožováním, k němuž nedali svolení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. října 2010, Padawan, C-467/08, Sb. rozh. s. I-10055, body 39 a 40).
- 32 Tato judikatura je relevantní i ve vztahu k dalším ustanovením článku 5 směrnice 2001/29.
- 33 V tomto článku 5 zavedl unijní zákonodárce již v samotném nadpisu uvedeného článku rozlišování mezi výjimkami a omezeními vztahujícími se na výlučné právo nositelů práv udělit svolení k rozmnožování jejich děl a jiných předmětů ochrany nebo toto rozmnožování zakázat.
- 34 Toto výlučné právo tak může být dle okolností buď v rámci výjimky zcela vyloučeno, nebo jen omezeno. Je zcela možné, že takové omezení bude zahrnovat – v závislosti na konkrétní situaci, na kterou se uplatní – částečné vyloučení, zúžení, nebo také zachování uvedeného práva.
- 35 Tomuto rozlišení, které existuje v legislativní rovině, je proto třeba zajistit účinek.

- 36 Rovněž je nutno poukázat na skutečnost, že se na základě čl. 5 odst. 2 a 3 směrnice 2001/29 mohou členské státy rozhodnout, že ve svém vnitrostátním právním řádu zavedou výjimky z výlučného práva na rozmnožování nebo jeho omezení. V případě, že členský stát této možnosti nevyužije, ponechávají si nositelé práv v tomto státě své výlučné právo udělit svolení k rozmnožování svých děl a jiných předmětů ochrany, nebo toto rozmnožování zakázat.
- 37 V případě, že se členský stát na základě některého z ustanovení čl. 5 odst. 2 nebo 3 směrnice 2001/29 rozhodl vyloučit v rámci věcné působnosti tohoto ustanovení veškeré právo nositelů práv udělit svolení k rozmnožování svých děl nebo jiných předmětů ochrany, jejich případné svolení nemá v právním řádu uvedeného státu žádné právní účinky. Takový úkon tedy nemá žádný vliv na újmu způsobenou nositelům práv zavedením daného opatření, kterým byli svého práva zbaveni, a nemůže mít proto ani žádný vliv na spravedlivou odměnu bez ohledu na to, zda byla na základě příslušného ustanovení této směrnice stanovena jako obligatorní nebo fakultativní.
- 38 Jestliže se naproti tomu členský stát rozhodl, že toto právo nositelů práv udělit svolení k rozmnožování jejich děl nebo jiných předmětů ochrany nevyloučí zcela, ale že zavede pouhé omezení takového práva, je třeba určit, zda bylo v daném případě záměrem vnitrostátního zákonodávce ochránit právo na rozmnožování náležející autorům.
- 39 Bylo-li v daném případě toto právo na rozmnožování zachováno, nemohou se ustanovení o spravedlivé odměně použít, protože omezení stanovené vnitrostátním zákonodávцем nedovoluje rozmnožování bez svolení autorů, a protože tedy nezpůsobuje onen druh újmy, jehož je spravedlivá odměna protiplněním. Pokud naopak právo na rozmnožování zachováno nebylo, nemá svolení žádný vliv na újmu způsobenou autorům, a nemůže tedy mít ani vliv na spravedlivou odměnu.
- 40 S ohledem na předchozí úvahy je třeba na pátou otázku odpovědět tak, že v rámci výjimky nebo omezení podle čl. 5 odst. 2 nebo 3 směrnice 2001/29 nemá případný úkon, kterým nositel práv udělil svolení k rozmnožování svého díla nebo jiného předmětu ochrany, žádný vliv na spravedlivou odměnu bez ohledu na to, zda byla na základě příslušného ustanovení této směrnice stanovena jako obligatorní nebo fakultativní.

#### *Ke čtvrté otázce*

- 41 Podstatou čtvrté otázky předkládajícího soudu, kterou je třeba zkoumat jako třetí v pořadí, je, zda možnost použití technologických prostředků ve smyslu článku 6 směrnice 2001/29 může vést k tomu, že se podmínka spravedlivé odměny ve smyslu čl. 5 odst. 2 písm. b) této směrnice neuplatní.

#### *K přípustnosti*

- 42 Společnost Fujitsu sice výslovně nevznesla námitku nepřipustnosti, vyjádřila však pochybnosti o tom, zda je čtvrtá otázka pro řešení sporu v původním řízení relevantní.
- 43 Ve svém vyjádření společnost Fujitsu v podstatě tvrdí, že se čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 na věc v původním řízení nepoužije, protože se podle ní týká jen rozmnožování zvukových, obrazových a audiovizuálních produktů pro soukromé užití, a nikoli též kopií textů a nepohyblivých obrazů v počítači.
- 44 V tomto ohledu je nutno připomenout, že podle ustálené judikatury se na otázky týkající se výkladu unijního práva položené vnitrostátním soudem v právním a skutkovém rámci, který tento soud vymezí v rámci své odpovědnosti a jehož správnost nepřísluší Soudnímu dvoru ověřovat, vztahuje domněnka relevance. Soudní dvůr totiž může odmítnout rozhodnutí o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem pouze tehdy, je-li zjevné, že žádaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jedná-li se o hypotetický problém nebo také nedisponuje-li Soudní

dvůr skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (rozsudky ze dne 12. října 2010, Rosenblatt, C-45/09, Sb. rozh. s. I-9391, bod 33, a ze dne 18. dubna 2013, L, C-463/11, bod 28).

- 45 Není však zjevné, že by výklad čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29, o který žádá předkládající soud, neměl žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení nebo že by se jednalo o hypotetický problém.
- 46 Námitka společnosti Fujitsu vycházející z nepoužitelnosti tohoto ustanovení na věci v původním řízení se mimoto netýká přípustnosti, nýbrž merita čtvrté otázky.
- 47 Za těchto podmínek musí být čtvrtá předběžná otázka považována za přípustnou.

#### K věci samé

- 48 Jak vyplývá z čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29, členské státy mohou ve svém vnitrostátním právním řádu stanovit výjimku pro soukromé rozmnožování, avšak za podmínky, že nositelé práv získají spravedlivou odměnu, která, pokud jde o dotyčné dílo nebo předmět ochrany, bere ohled na použití nebo nepoužití technologických prostředků uvedených v článku 6.
- 49 V tomto ohledu je nutno rovnou připomenout – jak vyplývá z bodu 31 tohoto rozsudku – že účelem spravedlivé odměny je poskytnout autorům náhradu za újmu, která jim byla způsobena zavedením výjimky pro soukromé rozmnožování, a tudíž za užívání jejich chráněných děl bez jejich svolení.
- 50 Ve smyslu čl. 6 odst. 3 směrnice 2001/29 se dále „technologickými prostředky“ rozumí jakákoliv technologie, zařízení nebo součástka, které jsou při své obvyklé funkci určeny k tomu, aby zabráňovaly úkonům nebo omezovaly úkony ve vztahu k dílům nebo jiným předmětům ochrany, ke kterým nebylo uděleno svolení nositele jakýchkoliv autorských práv nebo práv s ním souvisejících.
- 51 Z toho vyplývá, že „technologickými prostředky“ uvedenými v čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 jsou technologie, zařízení nebo součástky, jejichž účelem je omezit úkony, ke kterým nebylo uděleno svolení nositelů práv, tzn. zajistit řádné uplatňování tohoto ustanovení, které představuje omezení autorského práva a práv s ním souvisejících, a zabránit tak úkonům, které by nebyly v souladu se striktními podmínkami upravenými v uvedeném ustanovení.
- 52 Tím, kdo zavádí výjimku pro soukromé rozmnožování a kdo pro účely takového rozmnožování dává svolení k tomuto užití děl nebo jiných předmětů ochrany, ale nejsou nositelé práv, nýbrž členské státy.
- 53 Členskému státu, který dal zavedením této výjimky svolení k soukromému rozmnožování, proto přísluší zajistit řádné uplatňování uvedené výjimky, a omezit tak úkony, ke kterým nebylo uděleno svolení nositelů práv.
- 54 Z toho vyplývá, že pokud členský stát nezajistil řádné uplatňování výjimky pro soukromé rozmnožování, nemůže tato skutečnost v žádném případě vést k tomu, že se neuplatní spravedlivá odměna ve prospěch nositelů práv, kterým ostatně může vznikat další újma, a to právě z důvodu takové nečinnosti uvedeného členského státu.
- 55 Po tomto upřesnění je třeba uvést, že podle bodu 52 odůvodnění směrnice 2001/29 mohou nositelé práv použít dobrovolných technologických prostředků, které jsou v souladu s výjimkou pro soukromé rozmnožování a umožní dosažení cíle této výjimky. Takové technologické prostředky musejí být členskými státy podporovány.

- 56 Technologické prostředky, které mohou nositelé práv použít, je tedy nutno chápat jako technologie, zařízení nebo součástky, jež mohou zajistit dosažení cíle výjimky pro soukromé rozmnožování a zabránit rozmnožování, k němuž členské státy nedaly v rámci této výjimky svolení, nebo takové rozmnožování omezit.
- 57 Možnost použití těchto technologických prostředků sice existuje, avšak vzhledem k tomu, že je jejich použití dobrovolné, nemůže jejich nepoužití vést k tomu, že se spravedlivá odměna neuplatní.
- 58 Dotyčný členský stát nicméně může konkrétní výši odměny ve prospěch nositelů práv podmínit použitím či nepoužitím takových technologických prostředků, aby byli nositelé práv skutečně motivováni k jejich používání, a aby tak dobrovolně přispívali k řádnému uplatňování výjimky pro soukromé rozmnožování.
- 59 S ohledem na předchozí úvahy je třeba na čtvrtou otázku odpovědět tak, že možnost použití technologických prostředků ve smyslu článku 6 směrnice 2001/29 nemůže vést k tomu, že se podmínka spravedlivé odměny ve smyslu čl. 5 odst. 2 písm. b) této směrnice neuplatní.

#### *Ke druhé a třetí otázce*

- 60 Podstatou druhé a třetí otázky předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně a jako poslední v pořadí, je, zda musí být pojem „rozmnoženina, která vznikla použitím jakékoliv fotografické techniky nebo některým jiným procesem s podobnými účinky“, ve smyslu čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 vykládán v tom smyslu, že zahrnuje rozmnoženiny pořízené pomocí tiskárny a osobního počítače, a to hlavně v případě, kdy jsou tyto přístroje navzájem propojeny, a koho je v takovém případě třeba považovat za osobu povinnou zaplatit spravedlivou odměnu na základě tohoto ustanovení.
- 61 Zaprvé je třeba připomenout, že podle článku 2 směrnice 2001/29 členské státy v zásadě přiznají autorům a nositelům souvisejících práv výlučné právo udělit svolení nebo zakázat přímé nebo nepřímé, dočasné nebo trvalé rozmnožování jejich děl nebo jiných předmětů ochrany jakýmikoliv prostředky a v jakékoliv formě, vcelku nebo po částech.
- 62 Na základě čl. 5 odst. 2 písm. a) této směrnice ale mohou členské státy stanovit výjimky nebo omezení výlučného práva autora nebo nositele souvisejících práv na rozmnožování jeho díla nebo jiného předmětu ochrany u rozmnoženin na papíře nebo jakémkoliv podobném nosiči, přičemž tyto rozmnoženiny vznikly použitím jakékoliv fotografické techniky nebo některým jiným procesem s podobnými účinky, avšak za předpokladu, že nositelé práv získají spravedlivou odměnu (dále jen „výjimka pro rozmnožování na papíře nebo na jakémkoliv podobném nosiči“).
- 63 Rovnou je třeba poukázat na skutečnost, že ze spisu nevyplývá, že by otázka, jaké povahy musí být případně originál, z něhož je rozmnoženina pořizována, byla pro řešení sporů v původním řízení relevantní. Proto není namístě v tomto ohledu rozhodovat.
- 64 Jak vyplývá ze znění čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29, toto ustanovení rozlišuje mezi nosičem pro rozmnožování, tj. papírem nebo podobným nosičem, a prostředkem použitým k takovému rozmnožování, tj. jakoukoliv fotografickou technikou nebo některým jiným procesem s podobnými účinky.
- 65 Pokud jde nejprve o nosič, což je hmotný podklad, na němž se nachází daná rozmnoženina díla nebo jiného předmětu ochrany, v čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 je výslovně zmíněn papír, k němuž je za použití obecné formulace přiřazen další podklad, který musí vykazovat podobné vlastnosti, tj. vlastnosti, které jsou s vlastnostmi papíru srovnatelné a jsou jim rovnocenné.



- 66 Z toho vyplývá, že do působnosti výjimky uvedené v tomto ustanovení nespadají nosiče mající vlastnosti, které nejsou s vlastnostmi papíru srovnatelné a nejsou jim rovnocenné. Kdyby tomu totiž bylo jinak, užitečný účinek této výjimky by nemohl být zajištěn zejména vzhledem k výjimce uvedené v čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29, která se týká „jakýchkoliv rozmnoženin na jakémkoliv nosiči“.
- 67 Z toho plyne, že z působnosti čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 je třeba vyloučit jakýkoli neanalogový nosič pro rozmnožování, tj. zejména nosič digitální, neboť – jak uvedla generální advokátka v bodě 63 svého stanoviska – na to, aby byl podobný papíru coby nosiči pro rozmnožování, musí být daný podklad schopný nést fyzické zobrazení, které lze zachytit lidskými smysly.
- 68 Pokud jde dále o prostředek umožňující rozmnožování na papíře nebo na podobném nosiči, ze znění čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 vyplývá, že se jím rozumí nejen fotografická technika, ale také „některý jiný proces s podobnými účinky“, tj. jakýkoli jiný prostředek umožňující dosáhnout podobného výsledku jako fotografická technika, tzn. analogového zobrazení díla nebo jiného předmětu ochrany.
- 69 Takový závěr mimoto potvrzuje důvodová zpráva k návrhu Komise [COM(97) 628] – který vedl k přijetí směrnice 2001/29 – podle níž dotyčná výjimka není založena na použité technice, ale spíše na výsledku, kterého má být dosaženo.
- 70 Je-li tento výsledek zajištěn, je počet úkonů nebo charakter techniky či technik použitých při daném procesu rozmnožování nerozhodný, avšak za podmínky, že jednotlivé prvky nebo nesamostatné etapy tohoto uceleného procesu fungují nebo probíhají pod dohledem téže osoby a že všechny směřují k rozmnožení díla nebo jiného předmětu ochrany na papíře nebo na podobném nosiči.
- 71 Takovýto výklad podporují i body 2 a 5 odůvodnění směrnice 2001/29, podle kterých je cílem směrnice 2001/29 vytvoření obecného a pružného rámce na unijní úrovni za účelem podpory rozvoje informační společnosti a přizpůsobení a doplnění současných právních předpisů týkajících se autorského práva a práv s ním souvisejících tak, aby zohlednily technologický rozvoj, který přinesl nové způsoby využívání chráněných děl (rozsudek ze dne 24. listopadu 2011, *Circul Globus București*, C-283/10, Sb. rozh. s. I-12031, bod 38).
- 72 Z toho vyplývá, že – s výhradou upřesnění obsažených v bodě 70 tohoto rozsudku – čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 nebrání tomu, aby v rámci procesu zmíněného v tomto ustanovení byly používány různé přístroje, včetně přístrojů digitálních.
- 73 Pokud jde zadruhé o otázku, kdo má být v rámci takového procesu, v němž je využita kombinace několika přístrojů, z nichž některé jsou analogové a jiné digitální, považován za osobu povinnou zaplatit spravedlivou odměnu, je třeba rovnou připomenout judikaturu Soudního dvora, která se sice týká výjimky pro soukromé rozmnožování, je ale použitelná *per analogiam* i na výjimku pro rozmnožování na papíře nebo na jakémkoliv podobném nosiči s tím, že musí být dodrženo základní právo na rovné zacházení zakotvené v článku 20 Listiny.
- 74 Co se týče určení osoby, která má být považována za osobu povinnou k úhradě spravedlivé odměny, Soudní dvůr určil, že ustanovení směrnice 2001/29 výslovně neupravují, kdo má uvedenou odměnu zaplatit, takže členské státy mají v tomto ohledu široký prostor pro uvážení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. června 2011, *Stichting de Thuiskopie*, C-462/09, Sb. rozh. s. I-5331, bod 23).
- 75 Po tomto upřesnění je třeba dodat, že jelikož je pojem „spravedlivá odměna“ autonomním pojmem unijního práva, Soudní dvůr upřesnil – jak bylo připomenuto v bodě 31 tohoto rozsudku – že účelem této odměny je poskytnout autorům náhradu za rozmnožování jejich chráněných děl bez jejich svolení, takže na ni musí být nahlíženo jako na protiplnění za újmu způsobenou autorům takovým rozmnožováním. Osoba, která takovou újmu způsobila, tj. osoba, která pořídila kopii chráněného díla,



aniž nositele práv předem požádala o svolení, je tedy v zásadě povinna nahradit vzniklou újmu tím, že bude financovat náklady na odměnu, která bude tomuto nositeli práv zaplacená (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek Padawan, body 44 a 45).

- 76 Soudní dvůr však připustil, že vzhledem k praktickým obtížím spojeným s takovým systémem spravedlivé odměny jsou členské státy oprávněny zaměřit se na fázi před samotným pořízením kopie a zavést k financování spravedlivé odměny „poplatek za soukromé rozmnožování“ k tíži osob, jež disponují vybavením, přístroji a nosiči pro rozmnožování a které z tohoto důvodu právně nebo fakticky dávají toto vybavení k dispozici osobám pořizujícím kopie nebo jim poskytují rozmnožovací služby, neboť takový systém umožňuje osobám povinným zaplatit poplatek přenést náklady spojené s tímto poplatkem na soukromé uživatele, a tito soukromí uživatelé tudíž ponесou zátěž spojenou s poplatkem za soukromé rozmnožování (v tomto smyslu viz výše uvedené rozsudky Padawan, body 46 a 49, a Stichting de Thuiskopie, body 27 a 28).
- 77 Použije-li se tato judikatura přiměřeně na výjimku pro rozmnožování na papíře nebo na jakémkoliv podobném nosiči, pak je osoba, která takovou rozmnoženinu pořídila, v zásadě povinna financovat náklady na odměnu, která bude zaplacená nositelům práv. Vzhledem k praktickým obtížím jsou ale členské státy oprávněny zavést případně poplatek k tíži osob, které mají k dispozici vybavení, na němž byla daná rozmnoženina pořízena.
- 78 V případě, že jsou předmětné rozmnoženiny pořizovány v rámci uceleného procesu s pomocí sestavy přístrojů, jsou členské státy rovněž oprávněny zaměřit se na fázi před samotným pořízením kopie a zavést případně systém, v němž spravedlivou odměnu platí osoby mající k dispozici přístroj, který je součástí této sestavy a který se na tomto procesu podílí jen ve spojení s dalšími přístroji, pokud tyto osoby mají možnost přenést náklady spojené s poplatkem na své zákazníky. Nicméně celková výše spravedlivé odměny placené jako protiplnění za újmu vzniklou nositelům práv v důsledku takového uceleného procesu se nesmí podstatně lišit od odměny stanovené za rozmnoženinu pořízenou s pomocí jediného přístroje.
- 79 Za těchto podmínek je základní právo všech zúčastněných na rovné zacházení dodrženo.
- 80 S ohledem na předchozí úvahy je nutno na druhou a třetí otázku odpovědět tak, že pojem „rozmnoženina, která vznikla použitím jakékoliv fotografické techniky nebo některým jiným procesem s podobnými účinky“, ve smyslu čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 musí být vykládán v tom smyslu, že zahrnuje rozmnoženiny pořízené pomocí tiskárny a osobního počítače, jsou-li tyto přístroje navzájem propojeny. V tomto případě jsou členské státy oprávněny zavést systém, v němž spravedlivou odměnu platí osoby mající k dispozici přístroj, který se na uceleném procesu rozmnožování díla nebo jiného předmětu ochrany na daném nosiči podílí jen ve spojení s dalšími přístroji, pokud tyto osoby mají možnost přenést náklady spojené s poplatkem na své zákazníky, s tím, že se celková výše spravedlivé odměny placené jako protiplnění za újmu vzniklou autorovi v důsledku takového uceleného procesu nesmí podstatně lišit od odměny stanovené za rozmnoženinu pořízenou s pomocí jediného přístroje.

### **K nákladům řízení**

- 81 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

- 1) V rámci období od 22. června 2001, kdy směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti vstoupila v platnost, do 22. prosince 2002, kdy uplynula lhůta k jejímu provedení, nejsou úkony spočívající v užití děl a jiných předmětů ochrany uvedenou směrnicí dotčeny.
- 2) V rámci výjimky nebo omezení podle čl. 5 odst. 2 nebo 3 směrnice 2001/29 nemá případný úkon, kterým nositel práv udělil svolení k rozmnožování svého díla nebo jiného předmětu ochrany, žádný vliv na spravedlivou odměnu bez ohledu na to, zda byla na základě příslušného ustanovení této směrnice stanovena jako obligatorní nebo fakultativní.
- 3) Možnost použití technologických prostředků ve smyslu článku 6 směrnice 2001/29 nemůže vést k tomu, že se podmínka spravedlivé odměny ve smyslu čl. 5 odst. 2 písm. b) této směrnice neuplatní.
- 4) Pojem „rozmnoženina, která vznikla použitím jakékoliv fotografické techniky nebo některým jiným procesem s podobnými účinky“, ve smyslu čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 musí být vykládán v tom smyslu, že zahrnuje rozmnoženiny pořízené pomocí tiskárny a osobního počítače, jsou-li tyto přístroje navzájem propojeny. V tomto případě jsou členské státy oprávněny zavést systém, v němž spravedlivou odměnu platí osoby mající k dispozici přístroj, který se na uceleném procesu rozmnožování díla nebo jiného předmětu ochrany na daném nosiči podílí jen ve spojení s dalšími přístroji, pokud tyto osoby mají možnost přenést náklady spojené s poplatkem na své zákazníky, s tím, že se celková výše spravedlivé odměny placené jako protiplnění za újmu vzniklou autorovi v důsledku takového uceleného procesu nesmí podstatně lišit od odměny stanovené za rozmnoženinu pořízenou s pomocí jediného přístroje.

Podpisy.